

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful este de două ori pe săptămâna: joi și duminică. — Prenumeratia se face în Sabiu la expeditura foiei pe afara la c.r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditura. Pretiul prenumerat pe pentru Sabiu este pe an 7. fl. v.a. și pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

Nr. 86. ANUL XVIII.

ru provinciele din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v.a. Pentru princ. și terii străine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v.a.

Sabiu, în 29 Octombrie (10 Noemv.) 1870.

Inseratele se plătesc pentru întâia óra cu 7. cr. sinulu, pentru a doua óra cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetare cu 3 1/2 cr. v.a.

Invitare

la prenumeratia pentru protocolul congresului naționalu bisericescu alu românilor de religiunea gr. or. din Transilvania, Banatu și Ungaria tenuu în 1 Octobre și urmatóriile dile ale anului 1870. Pretiul unui exemplariu e 1 fl. val. austr.

Timpul prenumeratiei dura pâna la 1-lea Ianuariu 1871, si colectantii suntu rugati a inainta banii de prenumeratia pâna la sorocul presipit, căci altcumu nu se voru socioti de bani de prenumeratia.

Directiunea tipografiei archidiocesane

Domnilor prenumeranti se aprobe dupa dônedieci de prenumeranti cete unu exemplariu gratis.

Dela Congresu.

In siedint'a a XIII dupa cetirea și autenticarea protocolului siedintiei a XII Presidiulu presentéza renunciarea in scrisu a parintelui Zachari'a Boiu dela oficiu de membru suplinitoru alo senatului scolasticu metropolitanu.

Deputatul Vincentiu Babesiu amintesce, ca deputatul Ioanu Popoviciu inca a renunciatu, dela oficiu de membru alo senatului episcopal metropolitanu, si-a motivat insa renunciarea, iera a parintelui Zachari'a Boiu nu e motivata, deci propune că acea renunciare sa nu se primésca.

Propunerea acésta e sprinjita de deputatul Sigismundu Borlea și Nicolau Gaetanu și Alexandru Mocioni. Contra propunerei vorbesu deputatii Nicolau Popa și Lazaru Ionescu.

Punendo-se la votu propunerea amintita se primește. Iera in locul deputatalui Ioanu Popoviciu alesu in senatulu episcopal metropolitanu, constatata fiindu raden'a densului cu dep. Iacobu Popoviciu alesu in senatulu strinsu bisericescu, se decide a se face alegere noua.

Presidiulu presentéza moi multe plânsori asupra protopresbiterului si deputatului congresualu din dieces'a Caransebesului Ioanu P. Seimanu, si anume: din partea a doi locuitori din Macedonia, a moi multoru locuitori din Ohaba, a doi locuitori (epitropi) din Petromano, a doi locuitori din Cebza si din partea moi multoru preoti din protopopiatulu Cacovei.

Se transpunu la comissionea petitionaria.

Deputatul Ioanu Lengeru face urmatórea propunere:

Luându in consideratiune, ca feliul ritualului bisericescu in nici o comună nu este uniformu, ci ca intr'o comună se executéza mai cu pompa, decât in ceealalta,

Luându in consideratiune, ca si acestu momentu este calificat de a scadea vadi'a preotimie in acele comune unde se executéza mai cu pucina pompa:

Subscrisulu róga pre inaltulu presidu de a asterné acésta propunere sinodului episcopal spre regulare.

P. Episcopu Ioanu Popasu e de parerea, ca de óre ce nu se aduce nici unu casu specialu spre sprinjirea acestei propunerii, aceea sa nu se primește. Deputatul Ioanu Branu de Lemeni inca e de acésta parere. Presidiulu face observarea ca preotii suntu obligati toti a seversi servitiile dumnedieesci dupa „liturgiconu”, care fiindu o norma generale, nu se mai potu dà instruczioni speciale. In urma punendo-se la votu propunerea se re-épta.

Deputatulu Ioanu Lengeru propune:

Luându in consideratiune, ca portulu preotimie in reverenda este o impregurare, menita de a sterri respectu in inimile creștinilor; luându in consideratiune, ca feliul de ocupaciune, a preotimiei noastre, precum si starea materiala a densei nu-i concedu a considera prescrierea bisericescă de a se portă totude-un'a in reverenda, asi că se nu va teme demnitatea bisericiei si chiar a individualitatii sele că preot: subscrisulu róga pre inaltulu sinodului episcopal a regulă portulu reverendilor, asi că preotimia, numai cându este in servitii, se sia indatorata a se infatisá in reverende, iera la din contra sa-i sia concesu a se purta civilu.

Deputatulu Branu de Lemeni e de parere ca de óre ce propunerea acésta involva o cestune de disciplina, congresulu sa nu o ia in pertractare si sa se tréca la ordinea dilei. Deputatulu Elia Macelariu sustiene ca, déca preotimia nostra aru fi într'o stare materiala mai favorabila in adeveru aru fi de dorit că preotii sa umble totu in reverendi; insa din consideratiunea stărei actuale in care se afla preotimia nostra, e pentru propunere. Deputatulu Vincentiu Babesiu asemenea e pentru propunere. Presidiulu arata ca venindu in Transilvania a fostu din mai multe părți provocat de a stări că preotimia sa se pörte imbracata mai cuviinciosu, si prin sfaturi cu graiulu si in scrisu, i-a succesu a face in privint'a acésta atâ'a, incătu astadi preapucini sunu între preoii cari la infatișări oficiose si in oficiu preste totu sa nu ambe in reverendi. Arata mai departe ca ordinaciuile esmise in privint'a acésta nu indatoréza pre preoii a merge si la lueru in reverendi. Deputatulu Georgiu Ioanovicu partimesce propunerea acésta. Parintele eppu Ioanu Popasu face observare ca nu se pôte impune consistorioru de a pune in lucrare acestu operatu, de óre ce elu contine lucruri cari depindu in parte si dela comun'a autonomă. Deputatulu Vincentiu Babesiu i-si formuléza propunerea in modulu urmatoriu: congresulu avendu in vedere restringerile ce i le impune in acestu obiectu legea tierii; si in angustala acestor restringeri, considerându proiectulu propus de comisione de unicu posibila, că pre atare din indemnului necesitătei pre urgente lu primeșce spre a-lu recomandă sinodelor eparchical, că sa-lu introduca conformu impregurările din fie-care eparchia; iera votarea unei legi definitive in acésta materia o sustienu pentru impregurări mai favorabile.

Dându-se cuventulu din urma referintelui, acesta sustiene ca aru si bine că proiectulu sa nu se mai indrepte dela sinodu la altulu, ci sa se puna provisoriu in lucrare. Presidiulu face urmatórea propunere: Congresulu primeșce provisoriu proiectulu comisionalul despre unu regulamentu in privint'a regularei investimentulu si lu recomanda sinodelor eparchical spre a-lu pune in lucrare si a referă apoi congresului despre vitalitatea acestui proiectu.

Punendo-se la votu mai intâiu propunerea deputatului Vincentiu Babesiu, aceea se respinge. Apoi se pune la votu propunerea presidiului, carea se primește.

Dupa acestea se primește proiectulu omissiunei fără desbatere speciale. Totu asi a primitu proiectulu pentru arondarea protopresbiterelor. In fine se continua referatulu comis. pettiunarie.

Dupa unele amenunte propune Macelariu programarea siedintelor congresuale. G. Ioanovicu se dechiară pentru incheerea sesiunei, din consideratiunea, ca déca se va areta vre-o necesitate congresulu se pôte convoca ierasi. Dupa o desbatere mai indelungată se primeșce incheerea siedintelor. Se alege unu membru ord. din clero pentru senat. episcopal in persoana dep. Nicol. Andreevici. Cu acesta siedintia se termina.

Sa ceteam cu totii.

Lucrul cîmpului si sesonulu bâtoru s'a terminat. Nopțile cele lungi au sositu. Ce e de facut? In ceteală si orasie se voru incepe seratele seu soirelele, dupa

terminulu francesu, său alte petreceri, la tîră, adeca pre sate se voru incepe sieditorile pentru generatinnea viitorului. Ceia-lâta parte mai intrăga siede fără soirele și fără sieditori, dura siede și petrece tempulu facendu — nimică, în credintia, ca de aceea a intunecat Ddieu asiă de multu din cele 24 ore, pentru că sa le dormim.

Nu suntemu contra petrecerilor, precătu ele suntu o reereare a puterilor spirituali, dura nu ne multiamesce nici decum cându vedem ca recrearea acăstă merge in infinitu și devine unu periculu pentru intelectualitatea nostra. Nu suntemu contr'a recrearilor corporali, numai acele sa fia mesurate de asiă incătu sa nu devina o langedire letargișă, cărei sa urmeze amortire.

Recreatiunea dealmintrea nu se face numai prin petreceri de cari sa ne scăta, pre vre-o căte-va momente, din sirul grigilor casnice, familiarie, de afaceri etc. și sa ne puna in sinulu lumiei celei fără de margini, a nimică-cugetări; ci ea se poate face și deca convenim spre a adună materialu nou de cunoștinție pentru afacerile nostre de ori ce natura.

Intăr'aburului și a electricităției a iutău și viat'ă ómenilor in ceea ce privesce desvoltarea loru. Desvoltarea nu se poate face fără de a tie-né pasu la totu ce se intempla pre terenurile dife-ritilor rami ai vietiei sociali. Nu ya si unu pecatu dura, cându urechile nostre, in cetăti, voru si ocupate numai cu sunetele musicei și a melodielor risipitorie de grigi, ochii nostri se voru delectă numai la tioletele cele placute, și ceriul gurei nostre se va udă de o bere bona, vinu bunu?

La tiera? Acă sa cautămu sa nu se nepustescă tine-rimea nostra și de aci incolo că in trecutu, incătu partea semieasca sa si petreca serile cu ocupatiune, la parere serișă și de câstigă pentru casa, in adeveru insa plina de periculu pentru moralitatea și viitorulu familiei poporului; iera junimea barbatescă sa umble din siediatōre in siediatōre ajutându-se cu ceealata imprumutatu la dedarea eu fapte nemoralu, din cari urmează in fine incepaturile crimelor, precum: furtu, adulteriu etc.

Din impregiurările aceste atinse numai că in trecutu va vedea ori cine, ca avemu lipsa a face unele indreptări in viat'ă nostra sociale. O! deca ne voru andi tribunii plebei, cari apera asiă de co-focu pre poporulu „insultatu“, voru radică de siguru o piatra și asupr'a nostra. Dara acăsta e grea de astă, de radicatu și de aruncatu; ea in orm'a greutăției sele aru pulea cadă asuprale și i-ară valamă. E mai usioru dura o mâna de tierina aruncata in ochi aceloru ce aru trebui sa véda și alta de tina asupr'a insultatorilor că se remâna maculati. Acăsta o cere spiritulu de popularitate modernă.

Autoritățile nostre bisericcesci și scolare au facutu dispusetiuni, că afara de tempulu servitiului

Ddiescă in dumineci și serbatori sa se tienă cathechisări și afara de orele de scola de preste sepmâna se fia ore de scola de repetitiune și de dumineca. Prin aceste e deja indigită ceea ce vremu noi sa dicem. Cu durere trebuie sa marturismu că pre putiene locuri sa ormăza dupa cum dispunu autoritățile noastre bisericcesci și scolare. Si noi pre lângă aceste mai avem inca și alte lipse!

Cari? In alte tieri și acum la noi in tîră alte natiuni, nu se mai ajungu nici cu scolile de repetitiune și de dumineca. Alte natiuni au literaturi mai mari, literaturi, cari cuprindu totu felul de miscamentu pre terenu scientific, artistic, industrial, economicu și pre lângă aceste totu mai astă de lipsa inca a se adună și a ascultă prelegeri despre diferite obiecte.

E mare minune! Altii nu se ajungu cu institutiile loru cele multe. Noue, celu putienu unor'ane para și din cele putiene, unele de prisosu.

Si prin prelegeri de aceste aru suplini pentru unu ceea ce s'a neglesu din vin'a loru său a parentilor loru, pentru altii iera si aru mai fi o sternenire de interesu, cătra totu ce cuprindu poporul prin cuventulu carte și s'aru sporf individii cari sa scie ceci. Inainte de tôte, ceea ce se scrie, multu putienu, și in literatur'a nostra și de barbatii nostri, folositoru pentru popor, aru veni la cunoștința multimei, incătu amu puté dice cu ore-si care cuventu ca cetim cu totii,

Avantajurile procederei acesteia aru si mari in tôte privintiele.*)

Eveneminte politice.

Lup'a pentru complanare, este purtată de către partidele din Ungaria cu aceea-si vîtă, cu carea se purtă decătra partide cu ani înainte. Tisza au facutu propunere, carea tintesce la erigeră unei armate unguresci independiente. Din propunerea acăstă, carea dealmintrea a aparutu in forma de articulu și in „Ellenor“, se temu unui ómeni ca momentulu este acă, cându steng'a va incepe a combatte pactul ce legă astădi jumetățile imperiului.

In septembra trecuta s'a desvalită monumentul celoru esecutati la 1849. Cu ocasiunea acăstă Viadaci; carele are sianse de a deveni primariu in Pest'a, au vorbitu despre libertate egalitate și fratiștate, dura nu si a uitat a rapedi și vr'o căte-va lovitură aspre și asupr'a pactului dualisticu intre Ungaria și Cislaitani'a.

Incheerea cuventărei fu unu apelu la spiritulu protectoru alui Koszuth.

„La garde meurt, mais ne rend pas“, (Gard'a mōre, însă nu se da) asiă dicea gard'a lui Na-

*) Intrerupemus de a ne desfasură ideile in privint'a acăstă mai departe pentru că amu intielesu ca aici la noi s'a facutu unu inceputu in privint'a acăstă din partea unui Domn.

poleonu I, cea a lui Napoleon III se vede ca a socotită sa facă altu felu, și la Metz, de și in numru de 150 mii cu mii de tunuri și in fortaretă a cea mai tare din lume s'a predat, o calamitate mare prr francesi pentru că după ce perdu tôte intărările un'a după altă și inca după cum se dice prin tradări, partidele ingreuna pregatirea mai de parte spre aperare.

Ora de-a-mare 25 Octombrie.

(+) Nicolau Jig'a, neguigatoru acolo in locu. Clitoru alu mai multoru Biserici ortodoxe, cetătiene alesu, fundatoru alu Alumneului, ce portă numele lui, și decorat cu crucea de auru pentru merite, — repausă la 12 ore noptea. Fiai tierină usioră și memori'a eterna. — Ne rugămu a ni se impartăsi biografi'a acestui barbatu raru in natiunea si biserică nostra.

Dietă Ungariei.

Presedintele Somssich redeschide siedintă a casei ablegatilor din 31 Octombrie la 10 ore. De fată au foste ministri: Andrássy, Kerka-poly, Eötvös, Horváth, Gorové, Szlavay.

Protocolul siedintei trecute se autentica. Presedintele anuncia ca deputati Ac. Kala și M. Kemény si-au presintatu mandatele. Se transpunu comisiunii verificătoare. Deputatul Dr. Gustav Lindner si-a depus mandatul pentru denumirea sea de directore alu Academiei de drepturi din Sabiu. Se va face alegere nouă.

Mai multi deputati ascernu petiuni, care se transpunu comisiunii respective.

Notariul publica rezultatul alegerei facute in siedintă a trecuta pentru comisiunea de 25 spre prefigerea numerului si resedintelor judecătorilor de prim'a instantia. Se alesera deputati, cari steng'a si drép'a in contielegere ia pusu pre list'a candidatilor.

Ministrul de finanțe Kerka-poly ascerne societății finale pentru 1868.

Amintim aici numai atâtă ca societății finale ne descopere unu prisosu de 5,600,000 fl.

La ordinea dilei sta proiectul de conclusiunii alui E. Simonyi, privitor la politică monarhiei facia cu beligerantii. Proiectul se cetește.

E. Simonyi si motivă proiectul principal cuventare Junga si dice intre altele, ca speră ca cas'a si regimulu nu va considera proiectul din punctu de vedere de partita. Dupa aceea face reflexiuni la eruperea resbelului. Elu e convinsu, ca nu candidatura coronei spaniole a fostu cauza resbelului. Caus'a resbelului a fostu cu totul altă. Domnirea imperatului Napoleonu, pre care vorbitoarei o descrie in cele mai negre colori, a in-

FOLIORA. *)

Unu visu ciudatu.

Eră intr'ună din acele nopti de trude, de cari au trecutu atâtea, de trei luni incóce, toti cei ce preferă imperiului sabie și alu tunului, domuirea păciei și a artilor.

Dupa ce mi-amu scursu tôte lacrimile din ochi și din anima, asupr'a celui mai mare desastru ce a lovitu veri o data pre unu popor ilusto și gloriosu intre tôte, dormitamu intristat, și simtișu ca mi apăsa pre pleope unu din acele somnuri grele pre cari le infișă visiunile apocaliptice.

Intr'adeveru, indata me credină transportat in veșful unei cathedrale, inalta că o piramida, și de pre a cărei culme privirea imbracisă unu horizont imensu. Luna despărea la Occidentu că o corabie in flacări care se afunda; stelele palide și sângerose pareau ca-si preumbila spre pamentu pri-viri amortite. Ici și colo, pre nesce noori sinistri, se desemnă tablouri fuginde, și apăreau și desparău cu repediștii de verteju figurile cele mai fantastice.

Erau legiuni fără numeru ce se rostogoleau unele preste altele in midilocul unui oceanu de fulgere cu nesce formidabile scomote de trasnite;

*) D. A. Roques ne tramite următoriul articulu căruia ne grabimă a-i face locu in colonie nostra.

Red. „Tr. Carp.“

apoi ploau resboinici ale căroru membre risipite pareau ca alergu unele dupre altele printre spatiu. Nisce odori gretiose de sânge infectă aerulu... Mi lasau ochii in josu, și vediu pre o câmpia fără margini ce se întindea înainte-mi parale largi rosie, cari se perdeau in răuri, ale căroru valuri unulu preste altulu aduceau pluta cadavre... Chiar și campia era acoperita tôte, aci de morți și de murindii, aci de resboinici furiosi ce se luptau corporu la corporu; stringându-se cu desperare, său cavaleri cari calari pre cai, ale căroru picioare pareau ca abia atingu pamentul, d'au tircole prin cercuri de focu invertindu in mâne crâmpă de sabie. Din inaltimile dealurilor porneau neintreruptu, că din nesce crateră nesfersite, miș de trasnite cari mergeau de departe spre a înmulți terorea și macelulu.

Să gemetele, sughituriile, blastemele, strigările de mania și de triumfu ce iesau din acăstă tempestă infernală, faceau in spatiu unu concertu capabile sa inspiamente pre chiaru angelulu spaimei. Acăstă dură numai căte-va minute pôte; insa mi se paru lungu că eternitatea, atâtă imi era de apăsatu peptulu de truda! In fine scenă se schimbă și vediu si leguri lungi de soldati desarmati, terându-se cu capulu in josu, doborâti de ostenâ și de fome, pre drumuri necunoscuțe sub baionetele altoru soldați ce insultau nenorocirea loru și ii lovău fără milă, cându cadă de sfersiela și de obosela. Cu tôte acăstă de ceealata parte a acestei lamentabile scene, unu corona-pôrtă, a cărui diadima jace in noroiu, își predă cu neomenia spadă, in locu de a se servi cu densă pentru că sa moară său

sa scape! Si pamentul celu tiene tresărea de rușine la acăstă vedere, și curtenii ce-i mai remanea se consultau din ochi spre a sci deca trebue sa pedepsescă la minutu acăstă nemai pomenita lasitate.

Să o mare figuă, intocmai că imaginea unei mari natiuni care urmase cu o privire sfiorosă tôte peripețiile acestei drame teribile, se acoperă din crescutu pâna in talpe cu unu imensu velu negru și se impletește pre picioare, scotiindu una asiă durerosu gematu, in cătu pamentulu, și aerulu, și ceriul se miscă, și trudă me desceptă.

O sudore rece și coprinsește tôte membrele; dintii mi clintiane, mi se facuse parulu maciuca, lacrime ardetoare imi curgeau din ochi, respirația mi era oprita in sughituri, și inimă mea batea să-mi spargă peptulu. Voi sa strigă, déra limbă imi era legată, și nu puteau articula nici unu sunet. Me simtui amortită și me sfârnu in aceea stare ciudată, cându puterea magnetică confundă pre acoia pre cari și învelie in miraculosu seu fluidu.

O nouă scenă și mai prodigioasă decătu cea mai dintâi se oferă ochiloru mei, cărora o potere neconoscătoare dedea facultatea vederei fără obstaculă printre spatiuri fără margine.

Mi se parea ca amu aripi și ca planămu într-unu aeru de o transparentia luminosă. Unu orasiu, pre care lu recunoscui indata dreptu regină ceteatiloru, cetatea săntă a artilor și a minunelorloru, se radica de parte, cu totul stralucindă de

giosită națiunea franceză. Deci vediendu imperatul ca și-a perduț totă increderea națiunii și că nu mai pote mai departe subjugă spiritele, voi să detragă atintiunea tierei dela afacerile interne și spre acestu scop să servescă unu resbelu. A fostu politică imperiului că Francia să fie incungurată numai de state mici, nepotnice. De aceea voi să impedește unitatea germană și a provocatu Germania la resbelu. Provocarea acăstă e și remâne o crima. Vorbitoriul e convinsu, că de că în Ungaria cercuile competente aru și fostu pentru resbelu, Ungaria aru și intrevenit pentru dreptul atacatu alu Germaniei și nu pentru Francia. De ore ce inse poterile ambilor contrari a fostu egale, a preferita Ungaria a observă neutralitatea. Simpaticie Ungariei an fostu la începutul resbelului pentru Germania. Era cu nepotinția a nu sympathisă cu o națiune, căreia să impus resbelul și a căruia rege a declasrat prin o proclamație solenă că nu se va luptă contră națiunei franceze ci contra imperatului și regimului ei.

Inse regele n'a lucratu conformu acestei proclamații. Astădi se pôrta resbelu numai contra națiunei. Dilele dela Saarbrück, Wörth, Weisenburg, Rezonville, Gravelotte, Mars-la-Tours, Sedan, capitularea Strassburgului și Metzului a implinitu ori ce dorintă, care pote avea o națiune beligerantă. Astădi Prussia dechiară francu ca voiesce a cucerii, deremă, ca voiesce aneștare Elsazului și Lotaringiei.

In secolulu suveranității poporilor inse nu este iertat a anesă unu teritoriu fără inviorea locuitorilor lui. Prussia nu voiesce a tienea comută de inviorea locuitorilor aneștândi.

Prin acăstă se restaură unu principiu, care produce cei mai mari pericoli pentru libertatea și severanța poporilor. Vorbitoriul aru impiedecă acăstă și doresce deci interventiunea poterilor neutrale. Densulu röga inca odată casă pentru primirea proiectului seu de conclusu de ore ce prin elu e garantata in modu egală atâtă unitatea germană cătu și integritatea Franției.

Dupa ce contele Andrássy prin o vorbire dechiară ca nu este cauza a ei din neutralitate se pune cestiu la votu și se respinge cu majoritate mare.

La ordinea dilei urmăză proiectulu de conclusu a lui Tisza, relativ la desfacerea armatei ungurești din armată austro-ungureșca. Dupa o scurta desbatere se respinge și proiectul lui Tisza cu o majoritate de 57 voturi.

Urmăză proiectulu de conclusu a lui Irányi privitoriu la abrogarea legilor din 1867.

Casă respinge și desbaterea acestui proiectu; pentru primire votara stengă întrăgă.

Incheerea siedintei la $1\frac{1}{2}$ ore.

Se cefesce în fîr'a „Aurora“ Craiovei : Politică rusă a jurnalului „Secolul“

Déra ce sa dicem? Pote în locul acelui rîu Lethe, se fia altu rîu locitoru cu unde de aur, în care sa se moie patriotii, că sa pierdă memorii torturilor tieri loru. Pote fi rîul Pactolul!

S'a bagat de séma ca jurnalul „Secolul“ mirăsă a muscalu, și putem dice ca nu numai mirăsă a muscalu, déra este organul muscalesc. Prin articulul Situație, din nr. 31, dice că opinionea sea în privința Russiei difera de a bărbatilor celor mai luminati ai României, pre cătu difera albii de negru; ca în politică imperatorul Nicolae nu vede nici o tendință de cucerire în privința Orientului, și că politică lui Alexandru este liberale, nedându nici una semnă în politică marelui imperator, ca elu voiesce să cucerescă în Orient, și afirma, onorabilul jurnal, că aceasta politică a lui Aleșandru este sincera. Pre urmă ne spune marii politici, marii patrioti, marii români dela acel jurnal, ca prin caderea Franției, factorii continentali, menindu Germania și Rusia; și factorii maritimii Engleză și Americă. Factorii continentali se vor măntine unu pre altul în justă limite; ca Germania, neavându fortă suficiente va dă mâna cu Austria, și că o strensa legătură a Austriei cu Germania este deja faptu implinitu; ca prin urmare Russiei nu-i remâne decât o acțiune: acțiunea fratilor ei din Orient; a protejată pre Serbie, și-si atrage pre România, și a face să lucescă o radia de speranță grecilor; ca pre acestu terim Russia este neinvinsă, și ea va sdobi și puterile multiple ale Germaniei, și lacrima brutală a ungurilor, și tiranișa impotentă a turcilor. În fine, ilustrii români și marii patrioti resumă astfel: „Politica tienută de Aleșandru II, ne face să credem că elu a intlesu adeverată situație a lucrurilor, și datoriile ce-i impune atâtă necesitățile interne ale Russiei, cătu și nobilă tendință ce elu nutrește pote de a elibera Orientul.“

Iată déra pentru ce emiseră opiniunea noastră, ca jurnalul acestă este organu rusesc, fiindu ca însă-si spune că politică sea nu este română, dicindu: „ca ea difera de a celor mai luminati bărbati ai României, în tocmai cum difera negrul din alb.“

Noi felicităm pre cei dela acel jurnal ca ne spunu neted, ca politică și credințele dumnealor nu suntu ale românilor. Déra de unde să pâna unde tocmai astădi vine „Secolul“ a ne spune că Aleșandru este liberale, și voiesce a eliberă pre frății sei din Orient? Nu cum-va, că sa calmeze pre români și pre Europei despre înarmările intenții ale Russiei, pre cari le denuncie jurnalistică și despre cari „Aurora“ să a ocupa adesea? Articulul mentionatului jurnal, „Secolul“, este des-

tul de elocentu că sa facă pre români a intellegeră, cine suntu, de unde vinu și a cui trăba facă cei dela acel jurnal. Noi n'avem decât sa le multiamu pentru sinceritate cu cari ne spun, „ca politică și credințele dumnealor, nu suntu ale românilor.“

A dice, a propagă și a afirmă jurnalul „Secolul“, ca Imperatorele Nicolae, n'a avutu nici o intenție de cucerire, a uită jurnalul „Secolul“ espatriarea mitropolitului Grigorie și altor români patrioti, cari s'au improativită la aditionarea proiectului ce ne luă autonomia; a uită „Secolul“, ca Imperatorele Nicolae, în anul 1849, desarmă pre totu românu din România, și totă armelor poporului adunându din tiéra le facă piramida și le dăde focu, a uită „Secolul“ ca după ce ne desarma în locul armelor distruse prin focu ne dăde sărele, inchisorile și ecisul prin Russia ortodoxă, ieră în locul acelui frumos constitutiuni ne dăde pacătul celu negru de la Balt'a-Limanu; a uită „Secolul“ ca în a. 1853 ne degradă pâna la dobitoce luânduze zilogu că pre nescă obiecte neinsuflete; a uită „Secolul“ totă acestea noi nu putem crede. Scim asemenea ca rîul Lethe în care se sealău în antichitate cei nenorociți de lasau memorii acolo, de uită totă torturile și nenorocirile trecute, acel rîu namai există, și prin urmare, Români tienă minte totu ce li s'a întemplat. Déra ce sa dicem? pote în locul acelui rîu Lethe, sa fie altu rîu locitoru cu unde de aur, în care sa se immoie patriotii că sa pierdă memorii torturilor tieri loru. Pote fi rîul Pactolul.

Dice „Secolul“: „Aleșandru este liberale, nedându nici una semnă de cucerire în politică sea. La acăstă, pre lângă cele ce s'a cetea în jurnalistica, și din care amu reprobusu și noi în mai multe numere, și în Nr. 24; trecem aci urmatorelui pasagi din imparialul jurnalul „Semanatoriul“:

„Jurnalele streine ne-au adus scirea ca în urmă unei depesie telegrafice a consulului general rusesc din București, prin cari anuncia guvernatorul Odesei scirea respindă despre o concentrare de trupe russesci la hotarele noastre, guvernatorul Odesei desmintă oficială ună că acăstă. Pre de alta parte însă persoanele sosite de la Galati spun că pre marginea russescă a părții de Basarabia, înapoia nouă prin tractul din 1856, se vedu sporiri însemnate de trupe, și că lumea pro acolo să socotea spre sfârșit a unei invaziuni eminente!“

„Se pretinde apoi că chiară în tiéra aru și veniti agenti cari culegu diverse informații despre cantitatea recoltelor de sacară, orzu, ovesu, finu, s. c. l.“

Desnaționalisarea Bucovinei.

Unu germanu, carele fusese nainte de cătiva ani directorul la gimnasiul din Cernauti, dice odată

gloria monumentelor sale; însă în vastă sea cingătore, sgomotul armelor înlocuise sgomotul sambatorilor. Înnorile resboiului faceau să resune cu accentele loru bărbătesc boltele acelora sute de teatre, în cari nu mai resunaseră de multu de cătu versurile immortali ale poetilor, și voluptosele melodii ale unei muzice cerasci. Totu acestu popor de artiști se transformase într'unu poporn de eroi. Athénă se facea Spartă. Nu mai dormea nimene intrenșă, nu mai lucra nimene la alt-ceva, decât la o singură artă, la artă armelor. Bistrani, femeile, copiii chiară erau armati. Aru și disu cine-va că este serbatorea paloselor și a tunurilor. În giurul marei cetăți se gramadeau amenintătoare aceleiași horde victoriouse pre cari le vedusem în visul meu d'anteiu, inghesuindu-se unele pre altele că nisice numeroase turme de urși, de lupi și de sicaeli flamândi, în giurul cosărelor și staulelor.

La semnele unui omu, pre care laru fi lovită cineva dreptu statu'a lui Mephistopheles, său dreptu insu-si Mephistopheles, și la celu mai micu gestu, la care toti pareau că se supunu, nuori din aceste horde se despărțeau de grămadă, alergau prin satele din prejma calări pre nisice cai iuti sa semene în patru părți devastatiunea și desolatiunea, incendioul și morțea.

La apropierea loru orașiele, satele și catunele se schimbau în lacuri de flacare, cari după ce se stingeau nu mai lasau în urma decătu mormane de cenusie, printre cari ose de ómeni. Cu totă acestea, hordele incendiare, imprimindu-si barbară loru missiune, se intorceau la cartierul generale, impin-

gându înainte-le turmele de boi și de berbeci pre cari le rapisera, și cari la sosirea loru, se imolau cu mii pentru festivalele omerici ale taberei noilor Attilă.

Să mi se pare că cerculu ravaglielor și alu incendiilor se largă neincetatu, ca festivalele succedau festivelor, în vreme ce nouă Sparta asediata lueră și să noptea a-si imili mijloacele de aperare, cerându-totoru orisonele ajulorele pre cari le acceptă.

De odată, din cătu punctele cardinali, vediu înaintându că unu colosal fluxu încarcătu cu ómeni armati, ce soséu, cantându înmulți victoriei. La acestu semnalu toti locuitorii eroicei cetăți aparură pre remparturi, repetându în chorul cănelor celor ce veneau să-i mantue. Îndată o suta de porti, pre de multu inchise, versara resboinici cetățenii cu suntele de mii. O batalie, precum n'au mai vidiutu ochii, tunete cum n'au mai auditu urechile, masacră precum n'au mai facutu uneltele de destructiune, facura sa se cutremure pamentul pâna în fundamentele sele.... Numai D-dieu aru putea spune cătu dură acestu uraganu fără asemenea; însă după ce se restabilă calmula, cetatea cea mare nu mai era asediata decât de morti și de murindi, și pre cându înmulți de mulțimire resunau în templele sele, căteva remasitio sângerate din legiunele cotropitorilor fugau spre Septentrione strigându, cuprinși de terore!

„Vai nouă! Ambiținea omului fatală ne-a permisut la

Si acelă, pre care-lu numeau omulu fatală, luându-le înainte la fuga, petrundea într'unu castelu la pragul căruia se revedea fată în fată cu corona-pórta pre care inchise elu acă. „Ei bine, și dice, cu risulu seu mephistophelicu, rót'a norocul să intorsu. Unu popor de Marius a datu legiōnele nostro pamentului pre care pusesemu ochii, și care le va pestră înrensul în eternitate. S'a sfersit cu sistemele de ómeniacă mine și ca d-ta. Noi amu fostă intuneculu, și lumina să a facutu. Machevialismul nostru s'a veditu. Poporele au ajunsu în verșnicia. Fii liberu; adio. Ceva nou se va întemplă în totă lumea.“

M'amă deceptuat. Primele radie ale dilei splendide se jucau pre perdele, și mi se pară că audu, că nisice ecouri de departate ale unui cântecu de victorie și de mantuire!

Iată visul! visul este adesea complicele intuiștii alu idealului; însă realitatea se ronduște de partea positivului, de partea acelor cari cutedia să dica: „fortă primăza dreptulu.“

Acăstă a fostu, acăstă este, acăstă va fi... pre cătu limpu și pre placulu acelui dela care parcedă totă imperiale, și care soie, cându și place, să dea arbitrilor lumei, mari și teribile lectiuni.

Et nunc eruditini, qui judicatis terram!...

A. R.

Dupa „Tromp.“

in publicu: „limb'a germana debe sa sună de la laculu nordicu (Nordsee) pâna la marca negra.“ Acestu germanisatoriu, carele nă facea nici un secret din misiunea sea și interita poporatiunea contr'a sea, sū declaratu de germani de neapă pentru misiunea ce i se incredintă și tramis din tiéra. In loculu acestui a adusera ei pre altulu, carele posiede siretia de lupu. Dsa se chiama Wolf, e insa cunoscutu in tiéra și sub numele de „Gorgia“, chiaru din caușa sreliei lui. In timpul mai nou insa incepe să densulu a se arată in publicu cându să cându să fără mesca. Astă se facă cu stăriantă directorului Wolf in societate, cu directoriul Korn, inspectorul Marek și fostulu siefu alii tierei Myrbach, demonstrationea contr'a grecos-orientalilor și Bucovinei cu ocaziunea săntirei unei stégu pentru scol'a gr. or. reala din Cernauti. Directorul Wolf intra chiaru și in comitetul Nemtilor pentru alegerile de dieta și desvălta activitatea cea mai mare contr'a Romanilor. Elu staruia profesorul Limberger, spre aprobarea antipatiei lui ce o arată elu pururia contr'a Romanilor, se facă, cu ajutoriul fostului siefu de tiéra Myrbach, inspectorul scolaru tienutulu, și apoi, spre a-i largi cerculu activității sale să a-lu indiestră cu o înriurăție mai mare, directorul la gimnasiul român din Sucăva. Nu numai ca Limberger nu pricpe nici o silaba romanesce, ci elu posiede și o arta deosebită de pedagogia pentru desnațiunisare. Unu exemplu: odata întrebă elu pre unu studinte din clas'a a două gimnasiala „de ce națione e elu?“ Baetulu respuște ca e român. Limberger caută inse se-i demustre din numele lui, carele se finesce pre — viciu, cumea nu e român pentru ca numele ce se finescă pre — viciu nu suntu române. Baetulu venindu a casa, istorisii cu indestulare demonstratiunea ce i-o facă profesoriul seu. Deci unu omu cu o pedagogia ca această e foarte bună de directorul la gimnasiul român din Sucăva și de inspectoru pentru scoli de tiéra.

Debe se ne miram cum de nu se facă directoriu, inspectoriu și consiliariu de scolă și profesoriu de la gimnasiul din Cernauti, carele in a. 1868 propunendu in clas'a a opt'a statistică imperiului austriacu și venindu la pierderea provincelor italiane, disce ca „Austria se va desdaună prin o alta tiéra totu astă de fructuosa că și cele perduțe căci tiéra in vecinătatea noastră (a Bucovinei) are unu pamentu foarte grasu, carele inca nu e slabu prin cultura și vitoriu Austriei e in Orientie“ fără sa cugete ca are înaintea sea și auditori români și li violédia simtiemantul. Dara multiemita ostenelei fostului siefu alii Bucovinei Myrbach, consiliile noastre scolare posiedu nume și persoane asemenei de ominoase, spre exemplu: Alt, Woinarowicz, Limberger, Wolf, Fedkowicz, Horodinski, Mitkiewicz, Rakwicz, Klausner.

(Va urmă.)

Onorata Redactione! Tiliscă este ună dintre cele mai de frunte și mai inpopulate comune din Transilvania. Aceasta comună numera aproape la 3000 susfete, in frontea căror' slau 3 preoți și unu dintre cei mai meritati notari comunalni. Locuitorii acestei comune, după ce din indemnizul loru propriu și-au clăditu ună dintru cele mai pompoze scole in Trann'a, au recunoscutu in fine si necesitatea imbunatatirei salarielor invetiatoresci.

In urmă unui conclusu adus din partea comunei, in cointelegeră cu comitetul parochiale conformu § 23 p. 2 din statut. org. se scrie unu concursu in colonele „Tel. Rom.“ reprobusu și in „Siebenb. Boten“, pentru doi invetatori cu câte unu salariu anuale de 300 fl. v. a. quartiru liberu și lemne. Dupa espirarea acestui concursu adunându-se in dilele trecute tocmai că și in Selisce, comitetul parochiale, dura nu sinodal, conformu § 7 p. 2. spre alegerea invetiatorilor, cu care ocaziune, s'au aratatu destolu de invederatu, precum ca stat. org. inca și pâna in diu'a de astăi este la multi și dintre preoți numai pre hârhiș, nescindu densi nici chiaru atât'a, sa arete comitetul parochiale, cum ca competența alegerei invetiatoresci nu sta in poterea comitetului parochiale, ci a sinodului. Insă obstrahendu dela aceasta nesciuntia, nu-mi potu intropoi cum și din cari motive a potuto veni comitetul la aceea nefericita ideia de a micișoră tocmai in diu'a alegerei, in contra conclusului comunei și in contra concursului escris după lote formalitățile unu salariu dela 300 la

200 fl. v. a.? Au dora să temutu cine-va ca nefacându-se acesta nu va putea reusi fiulu unui preotu de acolo că invetitoriu?

Asemenea nu sciu cum să pentru ce cu salariul remasu nemiesioratu de 300 fl. v. a. nu s'aleșu unu clericu și gimnasiu absoluto, fostu invetitoriu la scolă normale, și de presinte aleșu și intaritu și din partea Venerabilului consistoriu archidiecesanu de directoru totu la astfelui de scolă, că invetitoriu dirigente; ci pre lângă tóta staruini' a unoră dintre membrii comitetului, dar' nu și a preotimei, se alege in loculu acestoi că invetitoriu dirigente unu clericu numai cu 4 clase, ne mai fiindu nici chiaru invetitoriu pâna in estimu. —

Onore preotimei din Tiliscă pentru zelulu cei arata pentru inaintarea culturei poporului, carele cu puteri unite a staruitu la clădirea unui astufelin de edificiu maretu (scolă) pre cum e celu din Tiliscă, și la imbunatatierea salarielor invetiatoresci. —

Pre lângă tóte acestea insa sia creștinii nostri Tiliscani incredintati precum ca zelul ce l'au aratatu pentru crescerea tinerimei va fi recunoscuta și din partea Venerabilului consistoriu archidiecesanu, și ca inaltu același nu va admite întrarea licitațiunii făcute prin micsorarea unui salariu dela 300 la 200 v. a., precum nici alegerile facute pentru ore-si care interese private in contra statutului organicu.

Mai multe și mai dateate din tienutulu Seliscei cu alta ocazie.

Unu marginéu.

Varietăți.

* * (Motliamita publica). Subscrisulu me aslu in placuta pusetiune a-mi esprimă multiamită publică pré stimabili domni membre congresului, precum și domnilor intelligenti din Orestia, carii bine-voira a surge cu obolul patrioticu a d-loră spro ajutorarea mea intru continuarea studiilor g'mnasiale. — Dnulu Ales. de Mocioni 1 fl., dlu Ioanu Fauru 1 fl., G. Ioanoviciu 1 fl., St. Antonescu 1 fl. d. Candrea 1 fl., d. Andreeviciu 50 xr., d. Ardelenu 50 xr., d. Pinciu 1 fl., d. n. Romanu; d. Ioanu Fasie 1 fl., d. Dringo 1 fl., d. N. Popa 1 fl., d. Hanea 1 fl., d. Vasileviciu 1 fl. d. Dr. Marie nescu 1 fl., d. Georgiu Pop'a 1 fl.

Sum'a 15 fl.,

pré stimabili domni in Orestia; d. prot. N. Popoviciu 2 fl., d. prot. Pet. Valeniu 1 fl., d. adv. Ig. Rom'y 2 fl., d. sen. I. Balomiri 1. fl., d. Ioanu Oros 1 fl., d. Mich. de Dobo 1 fl., d. Claud. Vladu 1 fl., P. Corpade 1 fl., d. par. S. Trifonu 50 xr.

Ayramu Arménu.

Concursu.

La scolă populară română gr. or. din comună Hasiufaleu, protopresbiteralu Palosiului, este de ocupat statinnea invetatorescă, impreunata cu unu salariu anualu de 100 fl. v. a. care se scote prin rapartitie de la poporu, cu quartiru liberu in locahtatile scolēi, și gradina pentru legumi de ajunsu. Din care salariu va ave invetitoriu uși cumperă lemnele trebuințiose de incaldit, și a purtă servitiul de cantorū.

Doritorii de a ocupa această statină au să fie clerici, și pedagogi absoluti, și să trimite concursuleloru instruite după prescrisele „Statutului Organicu“ Par. Adm. protop. Ioanu Gheaja ca parochului localu pâna la 29 Octobre a. c. st. v.

Hasiufaleu 13 Octobre 1870.

(90—2) Comitetul parochialu.

Concursu.

Devenindu vacante statinile invetatoresci din urmatorele comune, se scrie concursu pâna la 30 Oct. a. c. si anume:

1. Heghigu cu salariu 200 fl. v. a. quartiru liberu și 2 orgii lemne.
2. Vam'a - Buzuleu cu 80 fl. v. a. și quartiru.
3. Doberleu cu 80 fl. v. a. și quartiru.
4. Ozunu cu 80 fl. v. a. și quartiru.
5. Magerusiu cu salariu 100 fl. v. a. și quartiru.
6. Apati'u cu salariu 60 fl. v. a. și quartiru.

Doritorii de a ocupa acestea statină sa si trimita suplicele, cu atestatele scolare, ca au absolvat cursul pedag. și celu putinu gimnasiul inferioru.

Brasovu in 15 Octobre 1870.

Ioanu Petricu.

(89—2) protopopu, și Inspectoru scol. district.

Concursu.

Devenindu vacante statinile invetatoresci din inspectoratul districtual gr. or. II-lea al Geoaginului, se publica concursu pâna la 31 Octombrie a. c.

1. Almasiul mare cu salariu 120 fl. v. a. quartiru și lemne.

2. Bacaintiu cu salariu 120 fl. v. a. quartiru și lemne.

3. Balsia cu salariu 120 fl. v. a. quartiru și lemne. Salariile acestea se platescu pre anulu scolasticu de 9 luni.

Doritorii de a ocupa vre-ună din acestea statină au de a-si asterne petitiunile cu documentele necesare la subscrisulu pâna la terminul preșiptu.

Secarāmbu 12 Octombrie 1870.

Sabinu Pis o
87—3 Prot. gr-or. și inspectoru
Scolariu distr.

Concursu.

Devenindu vacanta statină invetatorescă in comună Scarisior'a, se deschide concursu pâna in 24 Octombrie 1870 st. v. pre lângă urmatorele emoluminte.

Salariul anualu 200 fl. v. a. Cuartiru și lemne că voru si de lipsa.

Cei ce dorescu a concură pentru acestu postu au a tramite pâna la terminul preșiptu la subscrisulu pre lângă petitiunile loru, ca au absolvat teolog'a, s'au pedagogi'a atestat de botezu, și moralitate și ca scie canticile bisericesci.

Scarisiōra 28 Septembrie 1870.

Comitetul parochialu.
prin
88—3 Ioanu Patitia
Protopopu.

Nr. 2442

civ.

Edictu.

Judecatoria districtuala a Fogarasiului că foru reale a concesu cu resoluționea dtn 19, Septembrie a. c. Nr. 2442 civ. vendiare execuțiva a realităților lui Georgiu Helsdörfer, constatatore din unu fenatu și pasiune sub Nr. topg. 5445, 5446. si 5447 comasate, cu o suprafacia de 1 jugaru 44° trase dejă in execuțione, si pretioite cu 120 fl. v. a. si ale lui Martinu Roth constatatore din ună casa sub Nr. c. 268 și p. mentu lângă aceea sub nr. topg. 5624, 5625, 5626, asemenea comasate cu superfacia de 490 ° pretioite judecatoresce cu 280 fl. v. a. totă aflatore pre teritoriul Brannului in comun'a Moeciuu inferiore pentru acoperirea pretensiunei lui Nicolau Steriu din Brasovu per 252 fl. v. a. s. c., — ceea ce se aduce prin acestă din partea subscrisului la cunoscinta publică, cu adaugere, ca spre scopul acestă se defigă două termine pre 10-lea Decembrie a. c. si pre 10-lea Ianuarie 1871 c. n., totu de ună diminuță la 10 ore, la locul in comun'a Moeciuu inferiore, la cari se voru licita realitatile descrise sub urmatorele conditiuni:

1. Mai intâi se voru vinde realitatile lui Georgiu Helsdörfer strigându-se la olalta cu valoarea pretiului de 120 fl. v. a. si neacoperinduse pretensiunea, se va pasti la vendiare realităților lui Martinu Roth cari asemenea se voru strigă la olalta cu pretiului estimare de 280 fl. v. a.

2. Realitatile numite se voru vinde la terminul intâi cu valoarea de pretiure, iera la alu doilea terminu și sub pretiu.

3. Fie-care licitante are a depune ca vadiu 10% din pretiulu strigarei la mână comisariului judecatorescu.

4. Pretiulu compararei are a se depune pre dimitate indata după finitul licității la mână comisariului judecătorescu ieră cecalata diumatate in 14 dile.

Conditiunile mai de aproape se potu vedé la judecatoria singulare in Zernesci.

Totu de odata se provoca toti aceia, cari credu a avé vre-un drept de proprietate ori altu drept, său drepturi de prioritate asupr'a acestor realitatî, că se-si prezentează acțiunile loru de reclamare in 15 dile dela diu'a din urma a publicării editului la subscrisulu, ca la din contra neimpedecându acele cursuri execuționei se voru avisă numai la superplexulu ce va remâne din sumă de vendiare.

Zernesci in 29 Octombrie 1870.

Penciu
(91—4) Jude sing. că comis. judecat.

Burs'a de Vien'a.

Din 26 Oct. (7 Nov. 1870).

Metalicile 5%	59	Act. de creditu 255	70
Imprumut. nat. 5%	67	Argintulu	120
Actiile de banca	729	Galbinolu	5 78